

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Prvouka

Charakteristika předmětu Prvouka

Časová dotace předmětu je:

1. ročník – 1 hodinu týdně
2. ročník – 2 hodiny týdně
3. ročník – 3 hodiny týdně

Výuka probíhá s celou třídou nebo v rámci třídy ve skupinách, ve dvojicích v učebnách školy nebo na vycházkách v terénu.

Učivo je probíráno v návaznosti na střídání ročních období.

- prvouka se realizuje ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**
- vzdělávací oblast je rozdělena na 5 tematických okruhů

1. Místo, kde žijeme

- poznávání nejbližšího okolí
- krajina v okolí domova
- bezpečný pohyb a pobyt v přírodě

2. Lidé kolem nás

- osvojení a upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- význam a podstata pomoci a solidarity mezi lidmi

3. Lidé a čas

- seznámení se se základními časovými údaji
- současnost, minulost a budoucnost v životě lidí
- kultura a památky regionu

4. Rozmanitost přírody

- rozmanitost a proměnlivost živé a neživé přírody
- proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích
- Země jako planeta sluneční soustavy
- ochrana přírody a zlepšení životního prostředí

5. Člověk a jeho zdraví

- poznávání člověka jako živé bytosti, jeho biologické a fyziologické funkce
- denní režim, hygiena, zdravý životní styl
- zdravotní prevence
- získání základních poučení o poskytování první pomoci

Ve výuce je využívána také metoda CLIL, tj. *content and language integrated learning*.

Obsahové vymezení učiva:

- pozorování a pojmenování věcí, jevů a dějů, jejich vztahů a souvislostí
- poznávání sebe a nejbližšího okolí
- osvojení vědomostí o činnostech člověka, o lidské společnosti a její různorodosti, o soužití, o zvycích a o práci lidí
- sledování životních situací, výměna zážitků a zkušeností žáků
- vytváření vztahu k životu, k přírodě, k vlasti, k lidem i k sobě samým
- seznámení a osvojení časových údajů, rozlišení minulosti, současnosti a budoucnosti, porovnání
- získání pracovních a režimových návyků
- osvojení základních hygienických a zdravotních pravidel
- dodržování bezpečného a bezkonfliktního chování
- získání základních poučení o poskytování první pomoci
- osvojení si bezpečného chování a vzájemné pomoci v různých situacích, včetně mimořádných událostí
- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví
- osvojení si bezpečného chování v silničním provozu a znalost vhodného místa pro hru
- seznamuje se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu Prvouka

Kompetence k učení

- učitel klade důraz na pozitivní motivaci žáka k učení
- žáci jsou vedeni k vyhledávání a třídění informací
- žáci si upevňují preventivního chování
- učitel zadává žákům zajímavé úkoly

Kompetence k řešení problému

- žáci si upevňují správné rozhodování a jednání v různých situacích
- učitel posiluje schopnosti žáků využít vlastní vědomosti a zkušenosti při řešení úkolů
- žáci jsou vedeni k využití a hodnocení vlastních pozorování při jednoduchých pokusech

Kompetence komunikativní

- žáci si rozvíjí slovní zásobu v probíraných tématech
- učitel vede žáky k samostatnému, sebevědomému jednání a vystupování, k účelné a bezkonfliktní komunikaci
- žáci jsou vedeni k vytváření a prezentování vlastních názorů a výtvorů
- žáci vyjadřují vlastní pocity
- žáci prezentují vlastní myšlenky a názory, učí se vzájemně si naslouchat
- učitel vede žáky ke spolupráci a pomoci při řešení problémů
- učitel vede žáky ke kladným vztahům mezi jednotlivci i třídami

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupině
- žáci spolupracují při řešení problémů
- učitel vede žáky k respektování názorů ostatních
- učitel posiluje sebedůvěru žáků
- žáci se aktivně zapojují do diskuze
- žáci respektují dohodnutá pravidla chování ve třídě

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k ochraně přírody a kulturních památek a podporuje jejich pozitivní postoj
- učitel zařazuje úkoly s ekologickou problematikou
- učitel vede žáky k respektování společenských pravidel

Kompetence pracovní

- žáci si vytváří pracovních návyků a k vzájemné spolupráci
- učitel vyžaduje zodpovědný přístup k řešení úkolů
- žáci využívají různé materiály, nástroje a vybavení
- učitel kontroluje samostatnou práci žáků

Kompetence digitální

- žáci používají digitální zařízení
- učitel vede žáky k využívání digitálních technologií a aplikací
- žáci chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- žáci si uvědomují rizika spojená s kybernetickým prostředím
- žáci předcházejí situacím v digitálním prostředí s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Prvouka

Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	Místo, kde žijeme Škola – prostředí školy, orientace Bezpečná cesta do školy, orientace a chování v silničním provozu, dopravní situace a značení Domov Česká republika – základní seznámení	OSV – napomáhá k zvládnutí vlastního chování ve škole i mimo ni VDO – vede k pochopení významu řádu, pravidel pro fungování společnosti MKV – dotýká se mezilidských vztahů ve škole, poskytuje znalosti o různých etnických skupinách	Vycházka
Rozlišuje základní příbuzenské vztahy v rodině	Lidé kolem nás Moje rodina Třídní kolektiv Chování lidí	OSV – přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů VDO – respektování etnických odlišností, rozvoj disciplinovanosti	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Prvouka

Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Zaměstnání dospělých Nakupování Lidská činnost a tvořivost Věci, které usnadňují lidem život a bezpečná manipulace s nimi		Vycházka
Pozoruje viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích Pojmenuje některé druhy přírodnin	Rozmanitost přírody Roční období Živá a neživá příroda v ročních obdobích Ochrana přírody	ENV – formuje vztah člověka k přírodě	Vycházka
Seznámí se se základními časovými údaji při řešení různých situací v denním životě Poznává některé kulturní či historické památky Porovnává minulost a současnost	Lidé a čas Orientace v čase Roční období Měsíce v roce Dny v týdnu Práce s hodinami Památky Rodinné oslavy, svátky v průběhu roku	VMEGS – využití zkušeností a poznatků z běžného života	Vycházka

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Prvouka

Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle</p> <p>Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>Seznamuje se se základními pravidly bezpečného chování účastníka silničního provozu</p> <p>Rozezná bezpečné místo pro hru</p> <p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci</p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>Stavba lidského těla</p> <p>Hygienické návyky</p> <p>Výživa</p> <p>Zdraví a nemoc</p> <p>Úraz</p> <p>Základy první pomoci</p> <p>Rizikové situace</p> <p>Nácvik evakuace</p>	<p>ENV – přispívá k utváření zdravého životního stylu</p>	<p>Vycházka</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Prvouka

Ročník: 2

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Zná cestu na určené místo Začlenění svou obec (město) do příslušného kraje Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Místo, kde žijeme Naše škola Rizikové situace a chování Dopravní výchova ČR	OSV – chování žáka v běžných situacích každodenního života VDO – dodržování pravidel společnosti	Vycházka
Rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Lidé kolem nás Moje rodina Kolektiv Pravidla slušného chování Povolání Lidská činnost Volný čas	OSV – utváří dobré mezilidské vztahy v rodině, rozvíjí komunikaci, spolupráci a pomoc, důležitost duševní hygieny	Vycházka

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Prvouka

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků</p>	<p>Rozmanitost přírody Roční období v jednotlivých společnostech</p> <p>Jednoduché pokusy Smyslové vnímání</p> <p>Stromy, keře, byliny Ovoce a zelenina</p>	<p>ENV – utváří vztah člověka k přírodě, poskytuje znalosti a pěstuje návyky pro každodenní správné jednání člověka k prostředí</p>	Vycházka
<p>Rozeznává časové údaje při řešení různých situací v denním životě</p> <p>Pozná kulturní či historické památky svého města</p> <p>Porovnává minulost a současnost</p>	<p>Lidé a čas Rok Roční období Měsíce v roce Dny v týdnu Orientace v čase Práce s hodinami Části dne Památky</p> <p>Minulost a současnost Významné události, tradice a oslavy</p>	<p>ENV – přispívá k utváření zdravého životního stylu OSV – napomáhá k zvládnutí vlastního chování</p>	Vycházka

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Prvouka

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné</p> <p>Odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>Reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p> <p>Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví na základě základních znalostí o lidském těle</p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>Zdraví</p> <p>Nemoc</p> <p>Úraz</p> <p>První pomoc</p> <p>Dopravní výchova</p> <p>ZIS</p> <p>Situace hromadného ohrožení</p> <p>Cvičný poplach</p> <p>Naše tělo</p> <p>Zdravý životní styl</p> <p>Ochrana zdraví</p> <p>Prevence úrazů a nemocí</p> <p>Denní režim</p> <p>Vhodná skladba stravy</p>	<p>ENV – přispívá k utváření zdravého životního stylu</p> <p>OSV – napomáhá k zvládnutí vlastního chování</p>	<p>Vycházka</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Prvouka

Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy</p> <p>Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p> <p>Začlení svou obec (město) do obslužného centra ČR</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <p>Orientace v krajině</p> <p>Dopravní výchova</p> <p>Obec</p> <p>Domov</p> <p>Riziková místa a situace</p> <p>Krajina v okolí domova</p> <p>Česká republika</p> <p>Hlavní město</p> <p>Armáda ČR</p> <p>ČR v rámci Evropy</p>	<p>VDO – občanská společnost a škola</p> <p>Procházka městem</p> <p>ENV – vztah člověka k prostředí (naše obec, životní styl)</p> <p>HV – písně našeho regionu</p> <p>ENV – hospodaření s odpady</p> <p>Beseda o ochraně životního prostředí</p>	
<p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině</p> <p>Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>	<p>Lidé, kolem nás</p> <p>Rodina</p> <p>Pravidla slušného chování</p> <p>Rizikové chování</p> <p>Povolání</p> <p>Finanční gramotnost</p>	<p>OSV – utváří dobré mezilidské vztahy v rodině, rozvíjí komunikaci, spolupráci a pomoc, důležitost duševní hygieny</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Prvouka

Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Pozoruje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <p>Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<p>Rozmanitost přírody Roční období Vesmír, sluneční soustava, Země Základní podmínky života, třídění rostlin, živočichů a hub Stavba těla rostlin, živočichů a hub Látky a jejich vlastnosti Měření v základních jednotkách Nástroje a přístroje</p>	<p>Jednoduché pokusy ve třídě</p> <p>M – měření a převody jednotek</p> <p>ENV – základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje)</p> <p>Škola v přírodě – pozorování</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Prvouka

Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Rozlišuje současnost, minulost a budoucnost v životě lidí</p> <p>Pojmenuje některé rodáky, významné události regionu</p> <p>Poznává nejznámější kulturní či historické památky ze své obce</p> <p>Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí</p>	<p>Lidé a čas</p> <p>Proměny života</p> <p>Časové údaje</p> <p>Práce s hodinami</p> <p>Kultura a památky regionu</p> <p>Minulost a současnost</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Prvouka

Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Běžně uplatňuje základní hygienické a preventivní návyky</p> <p>Rozezná nebezpečí různého charakteru Využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času Využívá základní znalosti lidského těla</p> <p>Odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>Člověk a jeho zdraví Naše zdraví Naše tělo Péče o zdraví Správný životní styl</p> <p>Zdraví Nemoc a úraz První pomoc</p> <p>ZIS Komunikační dovednosti</p> <p>Cvičný poplach Chování v případě mimořádných událostí</p>	<p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace</p>	

Minimální výstupy:

- Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- Rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- Pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- Poznává různé lidské činnosti
- Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- Pojmenuje hlavní části lidského těla
- Pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
- Poznává nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- Poznává, kolik je hodin; orientuje se v čase
- Zná rozvržení svých denních činností
- Popíše a zvládne cestu do školy
- Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- Dodržuje základní pravidla společenského chování
- Provede jednoduchý pokus podle návodu
- Rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek